

Příloha 1: Ukázka výuky Dramatické výchovy v edukačních modulech zaměřených na evaluační strategie

Autor: Vladimíra Hornáčková

Didaktický modul I.

I. blok modulu – název:	<u>Dramatická výchova a její využití ve výuce</u>
Cíl I. bloku:	Proniknout do systému dramatické výchovy na základě uvědomění si a aplikace jejích metod a technik v edukaci ZŠ. Získat teoretické poznatky o základních metodách dramatické výchovy – IMPROVIZACI, vyzkoušet metodu improvizace (podle jednotlivých hledisek). Improvizace ve skupinách s hledáním řešení a s vytvořením prostoru pro soustředění, představivost, fantazii, pozorování, sebereflexi a reflexi.
Metody k uskutečnění cíle:	Improvizace, interpretace, dramatická hra, hry v roli, interaktivní metody, technika „živé obrazy“, neverbální a verbální improvizací techniky, inscenační metoda, reflektivní technika „erb“ a „škála názorů“.
Obsah I. bloku modulu:	Vysvětlení pojmu, systému, cílů, metod a technik dramatické výchovy. Improvizací cvičení a hry na osobnostní a sociální rozvoj konkrétně zaměřené na otevřenost, empatii, skupinové cítění, spolupráci, tvořivé myšlení a svobodu kontra manipulace. Vstup do rolí a vedení improvizacího monologu, dialogu a komunikace ve skupině. Vysvětlení a poznání významu reflexe a vícero druhů zpětné vazby.
Rizika:	Při edukaci je potřeba začínat skupinovou improvizací, protože malá zkušenost vstupu do hry před ostatními brání překonání komunikačních zábran. Slabá otevřenost pro sebereflexi s popisem vnitřních emocí a reflexi před skupinou.
Způsob hodnocení:	Průběžná sebereflexe, reflektivní hodnocení prostřednictvím reflektivní techniky „škála názorů“, kolující dotazník pro interaktivní zpětnou vazbu.

Didaktický modul II.

II. blok modulu – název:	Sebereflexe jako předpoklad úspěšnosti v komunikaci
Cíl II. bloku modulu:	Rozvíjet a zkvalitnit komunikativní schopnosti, tvořivé myšlení přes sebereflexi, sebehodnocení. Reflektovat vlastní intuici, vnitřní svobodu. Nacházet cestu k pozitivní a úspěšné komunikaci a prezentaci sebe samého. Vést ke kreativě a rozvoji tvořivých schopností na pracovišti. Nacházet bariéry tvořivosti a uplatnit kreativní styl a techniku.
Metody uskutečnění cíle:	Interaktivní forma práce, diskuse, praktické cvičení, vstup do rolí, improvizací techniky, test na sebezpozorování, na intuici, technika – názorové spektrum.
Obsah II. bloku modulu:	Vstup do problematiky na základě testu na intuici. Uvědomění si sebe samého, hledání vlastního „já“ v modelových situacích s rozvojem konkrétních komunikačních a tvořivých schopností. Praktické cvičení – aktivita nazvaná „Slepá cesta“, realizovaná v dvojicích s nutným využitím neverbální komunikace. Vstup do poznání vlivu sebereflexe komplexně. Reflexe vlivu neverbální komunikace na úspěch v komunikaci, sebereflexe smyslového vnímání, empatie, vlastní zodpovědnosti a konání. Trénink aktivního poslouchání a popisování vnitřních pocitů – otvírání se ve skupině. Uvolnění – relaxace, uvědomování si vnitřní svobody.
Rizika:	Nepříjemný pocit ze zavřených očí v průběhu aktivity Slepá cesta. Třeba upozornit na bezpečnost a dodržování dohodnutých pravidel. Málo empatie ve skupině, dvojici, nevystihnoutí podstaty týmové práce, obavy z videa.
Způsob hodnocení:	Sebereflexe neprezentovaná nahlas před ostatními. Pravidla pro zdůvodňování a hodnocení, techniky zpětné vazby. Evalvace, reflexe, kritické myšlení, sebehodnocení, škála názorů, analýza SWOT, rozbor videa a dotazník.

Didaktický modul III.

III. blok modulu – název:	Vstup do role s využitím tvořivého myšlení a rekvizit
Cíl III. bloku modulu:	Vyzkoušet si vstup do role a „být někdo jiný“, vcítit se do role pomocí rekvizity – klobouku, reflektovat pocity při vstupu do role, přemýšlet o jednání „hráčů“, řešit problémové situace v roli učitele, dítěte, rodiče a nacházet vhodná řešení.
Metody k uskutečnění cíle:	Improvizace, hra v roli, hra v situaci, brainstorming, videozáznam, edukativní analýza.
Obsah III. bloku modulu:	<p>Rozehřátí s cvičením v pohybově improvizčních aktivitách a hrách.</p> <p>Seznámení se s rekvizitou s klobouky, rozmístěnými na ploše (na koberci) s interiorizací (mluvení za klobouk (jak oživit klobouk) v imaginární představě „co by klobouk řekl, kdyby měl promluvit“, vyjadřování se za klobouk – v roli klobouku a dále „co by klobouk odkázal na adresu majitele“. Dále pohybová improvizace s vybraným kloboukem. Po nasazení klobouku na hlavu nastává vstup do role podle vlastní představy. Vytváření dvojic a skupin a v nich improvizční komunikace bez přípravy jako reakce na předešlé problémy v určeném tématu.</p> <p>Vytváření nových dvojic a skupin studentů – hráčů, vstup do role a řešení problémové situace na zadané téma „škola“ (v interakci učitel, dítě, rodiči) s určeným problémem situace např. krádeže ve škole, šikana a pod..</p>
Rizika:	Menší schopnost improvizace na volné téma, zvolené problémy nemusí vyhovovat některým studentům, nedostatečné divergentní myšlení.
Způsob hodnocení:	Sebereflexe, reflexe v roli, reflexe za skupiny, video analýza – edukativní analýza.

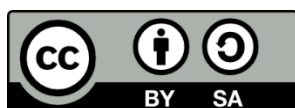
Didaktický modul IV.

IV. blok modulu – název:	Komunikace prostřednictvím rekvizity "ZÁKAZNÍČI" (trénink řešení problémových situací)
Cíl IV. bloku:	Pochopit získané teoretické poznatky o základních metodách dramatické výchovy v praxi. Rozvíjet sociální citění, empatii vstupem do role své „kolegyně“, „zákazníka“ – namalovaného balónku. Komunikovat prostřednictvím rekvizity, vyzkoušet metodu pohybové improvizace i s rekvizitou, vytvořit personifikaci nálady na rekvizitě – balónku, řešení problémových situací s fiktivním „zákazníkem“, s důrazem na rozvoj divergentního myšlení.
Metody k uskutečnění cíle:	Situační metoda, hra v roli, jednání v rolích, neverbální a verbální improvizací techniky, personifikace, monolog, dialog, diskuse.
Obsah VI. bloku modulu:	<p>Rozehřátí přes pohybově improvizací hry. Pozorování, seznámení s rekvizitou (nafouknutým balónkem) – s tvarem, barvou. Pohybová improvizace s rekvizitou v průběhu hudebního doprovodu, pohyb v prostoru, napodobňování improvizacího pohybu balónku se zapojením vlastního prožívání v pohybu. Výtvarná činnost – malování rekvizity (balónku) na základě svých pocitů, tvář svého „zákazníka“ – podle fantazie, zážitku a nálady. Následná pohybová improvizace se svým fiktivním spoluhráčem, praktická činnost se vstupem do role a vedení improvizacího monologu, dialogu a později komunikace ve skupině.</p> <p>Vzájemné působení neverbální a verbální komunikace. Zásady mluveného projevu. Realizace testu z komunikace jako předpoklad k mluvenému projevu – práce s dechem a hlasem, artikulační cvičení. Příprava prezentace. Improvizovaná prezentace jako modelová situace.</p>
Rizika: Způsob hodnocení:	<p>V jednotlivých improvizacích vznik napětí z podání očekávaného výkonu. Realizací simultánně realizovaných improvizací se může předcházet nežádoucímu napětí, obavám a strachu z neúspěchu.</p> <p>Sebereflexe neboli hodnocení mikrovýstupu a situací v rolích.</p> <p>Průběžná škála názorů s reflexí, analýza SWOT, evaluační dotazník.</p>

Didaktický modul V.

V. blok modulu – název:	Řešení problémových situací technikou „HORKÉ KŘESLO“
Cíl V. bloku:	Vyzkoušet si pocity při vstupu do role a „být někým jiným“, vcítit se do role, přemýšlet o jednání postav v rolích, řešit problémové situace související se vztahem rodič, učitel a hledat vhodné řešení, rozvíjet divergentní a tvořivé myšlení.
Metody k uskutečnění cíle:	Improvizční metody a techniky, vstup do role, hraní v rolích.
Obsah V. bloku modulu:	Po úvodním procvičení v pohybově improvizčních hrách a komunikační rozcvičce bude vysvětlená technika „horké křeslo“. Touto technikou se řeší problémové situace zaměřené na vztahy učitel, rodič. V „křesle“ uprostřed třídy sedí „hráč“ v roli učitele a ostatní jsou v rolích rodičů. Řeší se tematicky daná problémová situace tak, že učitel s určitým problémem vyprovokuje „hráče“ v rolích otců a matek k řešení daného problému. Může nastat i obměna techniky, že v „křesle“ se střídají „hráči“ v roli učitele a řeší se problémová situace. Ostatní sledují průběh a promýšlí strategii. Tím, že se sedí v „křesle“, v roli, tak se přijímá větší zodpovědnost za rozhodování.
Rizika:	Může se vyskytnout, že nedojde k vyřešení daného problému.
Způsob hodnocení:	Reflexivní zhodnocení sebe samého, evaluační technika ERB, edukativní SWOT analýza.

Toto dílo Příloha 1 – METODICKÝ LIST K IMPLEMENTACI EVALUAČNÍHO/AUTOEVALUAČNÍHO NÁSTROJE DO VÝUKY BUDOUCÍCH UČITELŮ je licencováno pod licencí Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA. Licenční podmínky navštivte na adrese [creativecommons.org ZDE](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

